

Norsk studentorganisasjon

Holbergs gate 1 / 0166

Oslo

T: 22 04 49 70

E: nso@student.no

W: www.student.no

Innspillsnotat

NSOs innspill til ekspertutvalget om karriereveiledning

Dato: 15.10.2015

Karriereveiledning

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for anledningen til å komme med innspill til ekspertutvalget om karriereveiledning.

NSO mener at god veiledning før studier er en av nøklene til å motarbeide sosioøkonomiske og kulturelle forskjeller i tilgangen til høyere utdanning og at unge mennesker tar informerte valg for sin fremtid som gir dem deres ønskede muligheter i arbeidslivet. Rådgivere i grunnskolen, videregående skole og i NAV-systemet har en viktig rolle i å informere potensielle studenter om mulighetene deres. Slik situasjonen er i dag opplever vi i Norsk studentorganisasjon at kunnskapen om høyere utdanning og arbeidsmarkedet er for lav blant rådgivere i skoleverket.

For å gi god nok rådgivning mener vi det er nødvendig at rådgivere har kjennskap til hva ulike studier gir av kompetanse, hvilke ferdigheter de gir studentene, hvordan studiene gir muligheter til utveksling, samarbeid med arbeidslivet, muligheter for forskningskarriere, hvordan studiene gjennomføres, forventninger til studenten og ikke minst hva som er den faglige profilen og spesialiseringsområde for de enkelte studier/institusjoner. I tillegg må rådgivere ha kompetanse på to andre områder. Den første er knyttet til hva kompetanse brukes til i arbeidslivet, hva arbeidslivet etterspør, og hvilke endringer som skjer i arbeidslivet. Den andre handler om å ha kompetanse til å hjelpe studiesøkende til å vurdere hva som passer for en selv å arbeide med og hvordan man ut fra dette kan eller bør velge studier.

Mange studenter velger å bytte studie i løpet av det første året. NSO mener mangelfull karriereveiledning må ta noe av skylden for dette frafallet. Dersom veiledningen i forkant er tilstrekkelig, vil færre oppleve at det studiet de har begynt på ikke passer dem eller ikke var det de trodde det skulle være. En NOU fra 2009¹ peker på at rådgivningstillinger i videregående skole fungerer som nedtrapping av undervisningsplikt mot pensjonsalder. Dette er ikke akseptabelt.

For NSO er det viktig at karriereveiledning handler likeså mye om hva utdanninger skal brukes til etter at studiene er fullført som om hva det er mulig å studere. Unge mennesker og studiesøkende må gjennom karriereveiledning bevisstgjøres hvordan arbeidslivet fungerer og hvordan ulike bransjer og sektorer arbeider.

Dersom rådgivere skal ha riktig kompetanse om høyere utdanning og ulike karriereveier, er det viktig at markedsføringen av de ulike studieprogrammene er tydelig og gir et realistisk bilde av innhold og de forventningene som stilles. Det er studiestedene sitt ansvar å formidle hva som kreves i studiet, og hvilken kompetanse studentene får etter endt studie.

Studiebarometeret til Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) viser at oppfølging og veiledning er det punktet flest studenter er misfornøyde med. Utdanningsinstitusjonene må være bevisste på sitt ansvar; de må sikre at studentene får den oppfølgingen og veiledningen de har krav på, enten det er faglig veiledning, studieveiledning eller karriereveiledning. NSO mener at alle utdanningsinstitusjoner skal tilby karriereveiledning og rådgivningstjenester av høy kvalitet.

---

¹ NOU 2009:18 – Rett til læring: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2009-18/id570566/>

Basert på avsnittene over ønsker NSO følgende tiltak:

- Samarbeidet mellom universiteter og høyskoler og karriererådgivere må styrkes slik at rådgivere får bedre kjennskap til institusjonene og deres studietilbud.
- Karriereveiledere må gjennom samarbeid med NAV og arbeidslivsorganisasjoner få bedre kjennskap til arbeidslivets bransjer og sektorer og generelle utviklinger og trender i arbeidslivet.
- Det må stilles krav til dokumentert utdanning for tilsetting i karriererådgivningsstillinger.